Odluka kojom se smjenjuje Nikola Lovrinović sa položaja ministra obrazovanja Srednjebosanskog kantona

Koristeći se ovlaštenjima koja su visokom predstavniku data u članu V Aneksa 10. (Sporazum o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je Visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja navedenog Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora; i posebno uzevši u obzir član II 1. (d) istog Sporazuma prema kojem visoki predstavnik "pomaže, kada to ocijeni neophodnim, u rješavanju svih problema koji se pojave u vezi s implementacijom civilnog dijela Mirovnog ugovora";

Pozivajući se na stav XI.2 Zaključaka Konferencije za implementaciju mira održane u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine, u kojem je Vijeće za implementaciju mira pozdravilo namjeru Visokog predstavnika da upotrijebi svoj konačni autoritet u zemlji u vezi s tumačenjem Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme u skladu s gorenavedenim, "donošenjem obavezujućih odluka, kada to ocijeni neophodnim", o određenim pitanjima, uključujući i (prema tački (c) stava XI.2) "mjere kojima se osigurava implementacija Mirovnog sporazuma na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta "koje mogu obuhvatati mjere protiv osoba na javnim funkcijama";

Konstatirajući daje u stavu X.4 Aneksa Deklaracije Vijeća za implementaciju mira donesene u Madridu 16. decembra 1998. godine konstatirano da Vijeće prihvata da se osobama kojim

visoki predstavnik zabrani obavljanje javne funkcije “može do daljnjeg zabraniti i kandidiranje na izborima te obavljanje bilo koje izabrane ili imenovane javne funkcije kao i funkcije u okviru političkih stranaka do daljnjeg”;

Podsjećajući da je Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira (PIC), na sastanku održanome 12. juna 2003. godine, podržao obećanja organa vlasti Bosne i Hercegovine da će pristupiti administrativnom ujedinjenju škola (“ujedinjenje”) i izrazio svoju jednoglasnu odluku da je sâmo postojanje dvije škole pod jednim krovom (“dvije škole pod jednim krovom”) antiteza načelima utvrđenim Strategijom reforme obrazovanja;

Konstatirajući da je praksa “dvije škole pod jednim krovom” jasno u suprotnosti i sa zahtjevom Vijeća Evrope postavljenim Bosni i Hercegovini za period nakon njenog ulaska u članstvo “održati i nastaviti reformu u oblasti obrazovanja i uklanjanja svih oblika segregacije i diskriminacije koji počivaju na nacionalnoj pripadnosti”;

Pozdravljajući najvažniji cilj Strategije reforme obrazovanja da se obrazovanje depolitizira te da se stvore uvjeti koji će osigurati jednak pristup modernom obrazovanju visokog kvaliteta u cijeloj zemlji;

Potpuno svjestan činjenice da, u svrhu postizanja ovog cilja, sva djeca moraju imati pristup kvalitetnom obrazovanju u integriranim, višekulturalnim školama u kojima nema političke, vjerske, kulturološke i druge pristrasnosti niti diskriminacije, a koje poštuju prava sve djece;

Podsjećajući nadalje da je Upravni odbor PIC-a, na pomenutom sastanku 12. juna 2003. godine, pozvao Federalnog ministra obrazovanja da osigura da se sve škole ujedine prije naredne školske godine;

Uvjeren da su od tada organi vlasti u Bosni i Hercegovini morali priznati značaj ujedinjenja i obavezati se da se proaktivno angažiraju na implementaciji mjera kojima bi se

ostvarilo ujedinjenje;

Ohrabren što je u vezi s tim Srednjebosanski kanton 10. decembra 2004. godine donio *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju* ("Službene novine Srednjebosanskog kantona", br. 17/04, 30. decembra 2004.) i *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju* ("Službene novine Srednjebosanskog kantona", br. 17/04, 30. decembra 2004.), kojima su ujedinjeni zakonski i administrativni aspekti "dvije škole pod jednim krovom" ("relevantni zakoni");

Konstatirajući da je gospodin Lovrinović, kao ministar obrazovanja Srednjebosanskog kantona, zadužen i isključivo odgovoran za implementaciju relevantnih zakona;

Također konstatirajući da je, u vezi s tim, zadatak ministra Lovrinovića čisto tehničke i izvršne prirode i ne zahtijeva opširno tumačenje niti vršenje diskrecionog prava;

Razočaran što je ministar Lovrinović izrazito zakazao u izvršavanju ovog jednostavnog, pa ipak ključnog aspekta svog mandata, usprkos tome što se nekoliko puta obavezao da će izraditi plan za implementaciju relevantnih zakona;

Podsjećajući da, kada je relevantne zakone razmatrala Kantonalna skupština Srednjebosanskog kantona, hrvatski poslanici su se pozvali na svoje ustavno pravo da prijedlog zakona upute Vijeću za zaštitu vitalnog interesa u Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine ("Ustavni sud Federacije") koje je 3. novembra 2004. god. ustanovilo da se "osporavanim odredbama /relevantnih zakona/ nijedan konstitutivni narod ne dovodi u neravnopravan položaj niti dolazi do asmilacije i preglasavanja određenih naroda" ("presuda") ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 70/04);

Također podsjećajući da je gospodin Lovrinović donio "Stajalište o vjerodostojnome tumačenju" (br. 01-02-387/05-1 od 16. maja 2005. god) određenih odredaba relevantnih zakona

(“Stajalište”) kojim se grubo ignorira izričita formulacija odnosnih odredaba, kao i njihovo tumačenje koje je dao Ustavni sud Federacije u svojoj presudi;

Zaključujući da ministrovo iskrivljavanje pravnih dimenzija relevantnih zakona nije ništa drugo do slabo prikrivena namjerna opstrukcija;

Uvjeren da ovo ponašanje ministra Lovrinovića ima za cilj da zaustavi napredak na ujedinjenju;

Uvjeren također da je ovaj pokušaj gospodina Lovrinovića da zbuni i opstruira samo najnovija epizoda u stalnoj i orkestriranoj kampanji u Srednjebosanskom kantonu protiv ujedinjenja, zbog čega je u posljednje dvije godine bilo potrebno da visoki predstavnik intervenira više puta;

Konstatirajući da je Nikola Lovrinović ministar obrazovanja Srednjebosanskog kantona od marta 2003. godine;

Zaključujući da od tog vremena njegov otpor politici ujedinjenja – politici koja se provodi u svim ostalim kantonima, koju je utvrdio zakon kantonalne skupštine, potvrdio Ustavni sud Federacije i odobrila međunarodna zajednica – otkriva ministra kao aktivnu i stalnu prijetnju ne samo temeljnom stubu mirovnog procesa, nego i budućnosti Bosne i Hercegovine u smislu njene integracije u evropski okvir;

Imajući stalno na umu potrebu za uspostavljanjem pravilne ravnoteže između dobrobiti javnosti sa pravima pojedinca;

Iz ovdje iznesenih razloga, visoki predstavnik donosi sljedeću

ODLUKU

kojom se smjenjuje Nikola Lovrinović sa položaja ministra obrazovanja

Srednjebosanskog kantona

i zabranjuje mu se obavljanje svake službene, izborne ili imenovane javne funkcije i kandidiranje na izborima, ukoliko ili sve dotle dok ga visoki predstavnik naknadnom odlukom eventualno izričito ne ovlasti da iste obavlja ili se kandidira. Odmah mu prestaju sva prava na naknadu odnosno bilo koji vid kompenzacije svojstven periodu nakon smjenjivanja (osim ostvarenog prava na penziju) ili na sve privilegije ili status koji proizilaze iz njegovog položaja ministra.

Ova odluka stupa na snagu odmah i neće zahtijevati bilo kakve dodatne proceduralne mjere. Nikola Lovrinović mora odmah napustiti svoj ured i od datuma donošenja ove Odluke u isti mu se ulazak zabranjuje.

Ova odluka se objavljuje odmah u "Službenim novinama Srednjebosanskog kantona" i "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine".

Razlozi za smjenjivanje

Gospodin Lovrinović obavlja funkciju ministra obrazovanja Srednjebosanskog kantona. Ova funkcija spada u red funkcija kod kojih nosilac preuzima ministarsku odgovornost za implementaciju zakona koje donosi Kantonalna skupština i koji su naknadno predmet tumačenja Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

Upornim neprovođenjem relevantnih zakona, g. Lovrinović je propustio izvršiti svoju dužnost. Njegov propust je tim više upečatljiv što se javlja u kontekstu posebno osjetljive politike – obrazovanja – čija je reforma među suštinskim preduvjetima za osiguravanje održivog mira u Bosni i Hercegovini i za ostvarivanje težnji ove zemlje za integracijom u evropsku strukturu.

U svom nedavnom dopisu g. Lovrinović je jasno istakao da, protivno svojoj zakletoj dužnosti kojom se obavezuje da će provoditi zakon i izvršavati politiku vlade, on insistira, uprkos stalnim upozorenjima, na daljem neprovođenju zakona i nedvosmisleno ukazao da smatra uputstva svoje stranke superiornim u odnosu na zakonske uvjete svoje funkcije. Povodom javnog zauzimanja ovog stajališta, g. Lovrinović je pokazao da se ne obazire na zakon i postupio je na način koji je nesaglasan s njegovim ministarskim dužnostima.

Čak i kad njegova postupanja ne bi bila rukovođena stranačkim interesima, izvršni zvaničnik koji daje prednost sopstvenom tumačenju zakona nad onim koje donose sudovi prijeti da ugrozi ključnu ravnotežu između izvršnog i pravosudnog ogranka vlasti, tako neophodnu za načelo vladavine prava koje predstavlja temeljni stub implementacije mira u Bosni i Hercegovini.

Na osnovu prethodno navedenog, g. Lovrinović je očigledno propustio da izvršava svoju ministarsku dužnost i obavlja svoje izvršne funkcije na zakonit način na koji se to traži od nosioca takve funkcije, posebno u oblasti od toliko velikog značaja kao što je ujedinjenje. Otvorenim podređivanjem interesa kantonalne vlade sopstvenim političkim interesima, g. Lovrinović je znatno naštetio dignitetu i nezavisnosti svoje funkcije.

Načela pravilne uprave i ministarske odgovornosti, posebno u ovom slučaju, od suštinskog su značaja za proces implementacije mira i osiguravanje dosljednog ispunjenja međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine. Nažalost, ponašanjem g. Lovrinovića ova načela su ugrožena. Ona se mogu rehabilitirati isključivo njegovim neodložnim smjenjivanjem s funkcije.

Sarajevo , 8. juli 2005.

Paddy Ashdown
Visoki predstavnik